

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1938

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α. Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46
ΑΘΗΝΑΙ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ρους λογοτέχνες καὶ κριτικοί, σὺν τὸν Ξενοπούλου (ἢ κριτικὴ του στὸ «Ἐλεύθερο Βῆμα» ἦταν ἕνας ἀληθινὸς ἕμμος· τοῦ δόθηκε ἀφορμὴ νὰ πῆ ὅτι πάντα βγάζω ἀσπροπρόσωπη τὴν Ἑλληνικὴ διανόηση τῆς Αἰγύπτου), τὸ Νιρβάνα στὴν «Ἐστία», τὸν Πᾶνο Καλογερίκο στὸν «Ἐλεύθερο Ὑπό», τὸ Στέλιο Σπεράντσα στὰς «Ἀθήνας», γιὰ νὰ περιοριστῶ σ' αὐτούς.

Δὲν ἔχω πρόχειρες τίς κριτικὲς. Μετὰ ἕνα ὄμως μῆνα θὰ εἶμαι οὐ θέση νὰ στείλω στὸν κ. Λάσκαρη πιστὰ ἀντίγραφα ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

Γιὰ τὰ ἴδια ἔργα ἔγραψαν ἐπίσης ἐπαινετικώτατα ὁ Lebesgue στὸ «*Mercurie de France*» καὶ ὁ Roussel στὸ «*Libre*», πῶς ὁ συγγραφέας τοὺς ἔχει ταλέντο.

Θεωρῶ περὶ τὸ νὰ τονίσω τὴν ἐπιτυχία ποὺ εἶχαν ἐπίσης ἄλλοι πειγμένα, στὴν Ἀλεξάνδρεια, Κάιρο, Ρόδο, Πειραιᾶ. Πέρσι ἀκόμα, οἱ χιλιτικὲς ἐφημερίδες ἀφιέρωσαν εὐμενέστατα σχόλια γιὰ τὴν παράσταση τοῦ «Ματωμένου Γέλιου», ποὺ ἀνευφημήθη ἀπὸ τὴν καλύτερη κοινὴ τῆς πρωτεύουσάς των, καὶ τελευταία, τὸ ἴδιο ἔργο, στὸ Μεσολόγγι, στὶς γιορτὲς τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ Δωδεκανήσιου ἤρωα Θέμελη, ξαναβρῆκε τὰ συνηθισμένα του χειροκροτήματα.

Ἐλπίζω νὰ πεισθῆ ὁ σεβαστὸς κ. Λάσκαρης καὶ ἀπὸ τὸ διάβασμα τῶν δυὸ ἔργων μου ποὺ τοῦ ἔστειλα αὐτὲς τίς μέρες, πὼς δὲν ἄρσαν μόνο στὸ μεγάλο Ψυχάρη, γιὰ νὰ μοῦ χαρίσῃ τὰ . . . «μαλλιαροποίητα ἔπη», μὰ καὶ σ' ἄλλους διαπρεπεῖς λογοτέχνες καὶ κριτικούς, γράφοντας εἰς καθαρύουσαν.

Μὲ τιμὴ

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Ἡ «Δικαιοσύνη

εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἀλῆ - Πασᾶ»

φιλιότη «Νέα Ἐστία»,

Ὁ κ. Φάνης Μιχαλόπουλος ἔχει ἀπόλυτο δικαίωμα γιὰ ὅσα γράφει στὴν τελευταία ἐπιστολὴ του περὶ «Ἀλῆ Πασᾶ». Πράγματι ἔγραψε «Τὰ Γιάννενα καὶ τὴ Νεοελληνικὴ Ἀναγέννησι» τὸ 1930. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀξιόλογο τοῦτο ἔργο του καὶ τίς ἄλλες σχετικὲς μὲ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ μελέτες του, ὄχι μόνο τίς ἀναφέρουμε στὸ ἔργο μας «Ἡ Δικαιοσύνη εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ» ἀλλὰ καὶ τίς ἐξαίρωμε. Σὲ κάθε σελίδα τοῦ βιβλίου μας ὑπάρχει καὶ μιὰ παραπομπὴ σ' ἕνα βιβλίον, σ' ἕνα ἱστορικὸν ἀρθρον, σὲ μιὰ μελέτη τοῦ διακεκριμένου ἱστορικοῦ κ. Φάνη Μιχαλοπούλου.

Ἐπικαλούμεθα ἀκόμη καὶ ἀποσπάσματα ἀνεκδοτῆς διάλεξής του γιὰ νὰ βασίσωμε ὠρισμένες ἀπόψεις μας. Διάλεξής του ποὺ εἶχαμε τὴν εὐτυχία ν' ἀκούσωμε καὶ τῆς ὁποίας τὰ χειρόγραφα εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ μᾶς δώσῃ ὁ ἐκλεκτὸς φίλος.

Ὅποτε κάθε ἄλλο παρὰ ἡμεῖς τουλάχιστον παρεγγωρίσαμε τὸ πλούσιον ἔργο τοῦ καλοῦ ἱστορικοῦ. Τουναντίον τὸ ἐκτιμοῦμε σὺν πολὺτιμῃ

συμβολὴ στὴ διαφώτιση τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, τῆς τόσον σκοτεινῆς καὶ τόσον πολυκύμαντης, καὶ εἴμεθα εὐτυχεῖς γιὰ τὴν μᾶς δίδουσαν εὐκαιρίαν. μὲ τὴν ἐπιστολὴν ποὺ δημοσίευσεν ὁ κ. Μιχαλόπουλος στὸ προηγούμενον τεῦχος σας, νὰ τὸν εὐχαριστήσωμε καὶ δημοσίᾳ γιὰ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην ποὺ ἔδειξε γιὰ τὴν ταπεινὴν μας ἐργασία καὶ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἔθεσε στὴ διάθεσιν μας καὶ τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην του καὶ τοὺς μοναδικούς χάρτες καὶ τίς εἰκόνες καὶ τὰ Πατριαρχικὰ καὶ λοιπὰ ἀνεκδοτὰ ἔγγραφα ποὺ ἔχει ὁ ἀκαταπόνητος ἐρευνητῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Μετὰ τιμῆς ἐξαιρετικῆς
ΔΗΜ. Α. ΖΩΤΟΣ

Ἡ εἰκονογράφεισ τοῦ τεύχους

Τὸ «Τοπίον» τοῦ Paul Césanne, ποὺ δημοσιεύεται ἐκτὸς κειμένου στὸ τεῦχος τοῦτο, εἶναι ἀπὸ τὴν ἀναδρομικὴν ἐκθεσιν ποὺ περιλαμβάνεται στὴ Διεθνήν Ἐκθεσιν τῆς Βενετίας 1938. Τὸ διήγημα «Ἀνθρώπινον» εἰκονογράφησεν ὁ κ. Εὐθ. Παπαδημητρίου ἡ εἰκονογράφεισ τοῦ μυθιστορήματος «Γιούγκερμαν» γίνεται ἀπὸ τὸν κ. Σπ. Βασιλείου.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Τὸ τέλος τῆς καλοκαιρινῆς περιόδου

Θέατρο, θίασος Ἀνδρεάδη, Rachel Llothers ἡ «Λόξες γυναικῶν», κωμωδία σὲ πράξεις τέσσερες καὶ εἰκόνες ἕξ.

Τὸ πρόσωπον τοῦ θεάτρου διέκοψε πάρα πολὺ γρήγορα τίς παραστάσεις τοῦ ἀμερικάνικου ἔργου ποὺ ἀνέβασε ἡ Κα Ἀνδρεάδη «Λόξες γυναικῶν». Θὰ ἐξακολουθήσουν, φαντάζομαι, στὸ χειμερινόν τοῦ θεάτρου, ἀλλ' εἶναι παρατηρητέον ὅτι ἕνα ἔργο, ποὺ γιὰ ἕναν ὅποιονδήποτε λόγο ἐμποδίζεται νὰ συνεχίσῃ ὁμαλὰ τίς παραστάσεις του, θὰ ἐγκαταλειφθῇ ἀπὸ τὸ κοινόν... Εἶναι κρίμα γιὰ τίς «Λόξες γυναικῶν» καὶ γιὰ τὸ κοινόν... Χωρὶς νὰ εἶναι ἀριστούργημα, εἶναι ἕνα ἔργο ποὺ προσφέρει στὶς δύο πρώτες πράξεις του ἕνα διάλογο ἐξαιρετικῶς ἔξυπνον, διασκεδαστικόν καὶ σπινθηροβόλον ποὺ σκορπᾷ ἀπειρη τέρψη καὶ εὐθυμίαν. Οἱ δύο πρώτες πράξεις εἶναι γεμάτες ἀπὸ σατυρικὴν διάθεσιν. Ἡ σάτυρα αὐτὴ στρέφεται, εἶναι ἀλήθεια, ἐναντίον ἑνὸς τροιστοῦ πολὺ τυπικῶς ἀμερικάνικου, τῆς μαρτίας ποὺ ἔχουν στὴν Ἀμερικὴ πολλὲς γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ὄρκετοὶ ἄνδρες, νὰ ἰδρύνουν νέες θρησκείας, νὰ φαντάζονται ὅτι ἀνακάλυψαν ἕνα νέον τρόπον ἐπικοινωνίας μὲ τὸ θεόν, ὁ ὁποῖος θὰ χαρίσῃ πολλὴν εὐτυχίαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνονται προφήτες τῆς νέας κοσμοθεωρίας. Χθὲν τῆς ἀποστολῆς τους, ποὺ γίνεται ὁμως συχνὰ τὸ ἐπιχερδέστατον ἐπάγγελμα, γιὰ τὴν οἱ Ἀμερικάνοι εἶναι καταπληκτικῶς ἄφελος καὶ εὐκολόπιστοι, — ἡ May Baker Fiddy εἶναι γνωστὸν ὅτι ἔγινε πολυεκατομμυριούχος